

Minckelersstraat 11
8442 CE Heerenveen
0513 – 623 408
info@museumheerenveen.frl
www.museumheerenveen.frl

Geacht college

Hierbij bieden wij u aan hoe Museum Heerenveen in samenwerking met lokale partijen maar ook met het landelijk werkende Ferdinand Domela Nieuwenhuis-Fonds van betekenis is en kan blijven voor de gemeente Heerenveen.

De businesscase is tot stand gekomen door input van externe bureaus als Studio Louter en is gebaseerd op de "Friese droom".

Doordat de kern wordt geraakt van wat Heerenveen wil zijn en omdat erfgoed een goede nieuwe plek verdient hebben wij als bestuur dit plan vastgesteld in onze vergadering van 11 december 2024

Wij gaan graag het gesprek aan met u als gemeentebestuur maar ook met andere partijen die het hart voor Heerenveens erfgoed delen.

Hoogachtend

H.G. ten Hulscher
Voorzitter
Namens het bestuur van Stichting Museum Heerenveen

MUSEUM HEERENVEEN: Huis vol dromen

Inleiding

Stichting Museum Heerenveen heeft de afgelopen jaren gewerkt aan een heldere visie op de museale functie. In samenwerking met Studio Louter en Opera Amsterdam is deze visie vertaald naar een vernieuwend museaal concept. Dit concept benadrukt de unieke culturele en historische identiteit van Heerenveen en legt de basis voor een toekomstbestendig museum. Deze businesscase beschrijft de noodzakelijke structurele ondersteuning en eenmalige investering die nodig zijn om de gestelde doelen te bereiken.

Meerdere varianten besproken en op basis van gesprekken gekozen voor een realistisch scenario.

Met een duidelijke strategie en concrete maatregelen, vraagt Stichting Museum Heerenveen de gemeente om:

1. Een structurele subsidie van €165.000 per jaar.
2. Een eenmalige investering in de museale opstelling, gebaseerd op benchmarks en specifieke plannen.
3. haar netwerk in te zetten voor bereik van fondsen.

1. Visie en Strategisch Doel

Museum Heerenveen is hét regionale museum van "droom en daad". Het vertelt een uniek verhaal over de regio en vertaalt dit naar een hoogwaardige bezoekerservaring. Het concept is flexibel en kan inspelen op actuele ontwikkelingen, maar de boodschap is helder: Heerenveen verdient een sterke museale functie – doe het goed of doe het niet.

De strategische keuzes:

- **Positionering als regionaal museum** dat de identiteit van Heerenveen weerspiegelt.
- **Versterken van de culturele sector** en samenwerking binnen de gemeenschap.
- **Focus op kwaliteit** in presentatie en programmering.
- **Balans in financiering**, met structurele subsidie als pijler.

2. Benodigde financiering en investeringen

2.1 Structurele subsidie

De jaarlijkse subsidie van €165.000 dekt essentiële kosten:

- Personeelskosten: het museum opereert met 2 FTE en maakt gebruik van zzp'ers voor specifieke projecten.
- Collectiebeheer: behoud en beheer van het culturele erfgoed van Heerenveen.

2.2 Eenmalige investering in museale opstelling

Een kwalitatieve museale opstelling is cruciaal om bezoekers te trekken en impact te maken. De investering omvat vier kernruimtes en ondersteunende voorzieningen:

ONDERDEEL	CATEGORIE	AANTAL M²	INVESTERING (€)
STAD VOL DROMEN	2	100	€250.000
ORANJEWOUD - VERSAILLES	2	70	€140.000
DROOM VAN DOMELA	2	85	€182.000
ARTISTIEKE DROMEN	1	85	€19.125
TENTOONSTELLINGSZAAL	1	170	€38.250
MULTIFUNCTIONELE RUIMTE	1	80	€80.000
KANTOORRUIMTE	-	60	€11.700
ENTREE EN WINKEL	-	40	€9.000

Totaal investering: €730.075¹

Dankzij vrijwillige inzet en hergebruik van bestaande materialen wordt substantieel bespaard op de investeringskosten.

EIGEN BIJDRAGE INVESTERING	€ 430.075,00
PUBLIEKE EN PRIVATE FONDSSEN	€ 230.000,00
WERVINGSACTIE SPONSERING, VRIENDEN & DONATIES	€ 100.000,00
BIJDRAGE EIGEN VERMOGEN	€ 100.075,00
EENMALIGE BIJDRAGE GEMEENTE	€ 300.000,00
	€ 730.075,00

¹ Zie bijlage 1: Uitleg benchmark prijzen voor museale herinrichtingen en tentoonstellingen

3. Realistische exploitatie en groei

3.1 Drie Financieringspijlers

1. Structurele subsidie: borgt basisactiviteiten en behoudt Heerenveens erfgoed.
2. Publieksinkomsten: door een vernieuwde opstelling en passende, wervende activiteiten stijgt het aantal bezoekers naar minimaal 16.000 per jaar. Dit resulteert in hogere inkomsten uit entreegelden, winkelverkoop en horeca.
3. Projectsubsidies en samenwerkingen: meerjarige samenwerkingen met fondsen, sponsors en vrienden versterken de financiële stabiliteit. Exploitatie van de multifunctionele ruimte bevordert het draagvlak in de samenleving en biedt Heerenveen een unieke plek voor bedrijven en inwoners voor een speciale viering of activiteit.

3.2 Bezoekersgroei en impact

Het vernieuwde museum biedt aantrekkelijke presentaties zoals:

1. "Huis vol dromen": een innovatieve beleving rondom Heerenveens nuchtere dromen en daden.
2. Tijdelijke tentoonstellingen: een prikkelend programma om herhaalbezoeken te stimuleren.

Bezoekersprognose

DOELGROEP	Omvang	Freq	MINIMUM		GEMIDDELD		MAXIMAAL	
			%	Bezoek	%	Bezoek	%	Bezoek
WOONACHTIG (ZO FRL)	187.000	1.2	3%	6.732	4%	8.976	5%	11.220
BUITEN DE REGIO	254.000	1	1%	2.540	2%	5.080	3%	7.620
TOERISTISCH OP BEZOEK	175.000	1	4%	7.000	6%	10.500	8%	14.000
				16.272		24.556		32.840

In de businesscase zijn drie scenario's voor bezoekersaantallen uitgewerkt, waarbij is aangenomen dat 20% van de doelgroep in Zuid-Oost Friesland jaarlijks een tweede bezoek brengt. Er wordt uitgegaan van een minimum van 16.000 bezoekers per jaar. De toevoeging van een archief/documentatiecentrum kan jaarlijks circa 5.000 extra contactmomenten opleveren, maar dit zal nauwelijks bijdragen aan de omzet.

3.3 Structurele kostenbesparing²

- **Huisvesting:** kleiner vloeroppervlak en verduurzaming verlagen de huisvestingskosten met 65%, van €276.528 (2022) naar €85.000 (2027).
- **Organisatie:** vermindering van algemene kosten en personeelslasten (2,4 naar 2 FTE).
- **Depotbeheer:** door collecties met beperkte waarde af te stoten, wordt depotruimte bespaard.

² Zie bijlage 2: **Structurele kostenbesparing**

3.4 Vertaling bovengenoemde maatregelen naar structurele begroting:

	2022	2025	2028
KOSTEN:			
PERSONEEL	270	220	160
HUISVESTING	245	204	85
ORGANISATIE	61	40	30
ACTIVITEITEN	10	15	20
PUBLIEK			
PR-MARKETING	5	10	15
AFSCHRIJVING	6	7	8
TOTAAL	597	496	318
BATEN			
ENTREE INKOMSTEN	7	21	50
OMZET SHOP	6	10	25
OMZET	4	6	20
VERHUUR/CAFÉ			
STRUCTURELE	437	415	165
SUBSIDIE			
PROJECTSUBSIDIES	120*	25	35
SPONSERING	10	10	15
VRIENDEN EN	8	10	15
DONATIES			
TOTAAL	472	497	325
TOTAAL	-5	1	7

* incl. coronasteun

4. Impact voor Heerenveen

Een toekomstbestendig Museum Heerenveen biedt meerwaarde op meerdere vlakken:

- **Cultureel:** versterkt de identiteit van Heerenveen en creëert een verbindende factor voor inwoners en bezoekers.
- **Economisch:** trekt toeristen, genereert inkomsten voor de lokale economie, en biedt een hoogwaardige locatie voor zakelijke en maatschappelijke evenementen.
- **Educatief:** biedt een plek voor scholieren en inwoners om kennis te maken met lokale geschiedenis.

Conclusie en aanbeveling

Museum Heerenveen vraagt de gemeente om vertrouwen in een bewezen concept dat inspeelt op de identiteit en behoeften van de regio. De gevraagde structurele subsidie en eenmalige investering zijn essentieel om:

- Een hoogwaardig regionaal museum te realiseren.
- Heerenveen als culturele hotspot te positioneren.
- Langdurige financiële stabiliteit te waarborgen.

Met deze businesscase investeert Heerenveen in zijn verleden en toekomst – een keuze voor trots, kwaliteit, en continuïteit.

Bijlage 1:

Uitleg benchmark prijzen voor museale herinrichtingen en tentoonstellingen:

De kosten zijn bepaald door en getoetst aan de meest gebruikte en actuele benchmark voor museale inrichtingen.

Categorie 1: Eenvoudige tentoonstelling met weinig techniek en weinig te vervaardigen objecten (vitrines, sokkels e.d.) zoals schilderkunsttentoonstelling: € 1.400 – € 1.800 per m2

Categorie 2: Tentoonstelling met gemiddelde vervaardiging, technologie en aanschaf: € 2.000 – € 2.600 per m2

Categorie 3: Tentoonstelling met objecten met complexe vervaardiging, technologie en aanschaf: € 3.000 – € 3.800 per m2

Bron: NorthernLight / prijzen bij inkoop bij gekwalificeerde leveranciers.

Uiteenzetting kosten, vergelijking offerte subsidiabel schetsontwerp tegen benchmark:

1. Een stad vol dromen: € 250.000,-
Aantal m2 100
Prijs per m2 € 2.500,-
Categorie 2 / 2.500 m2
Prijverschil totaal € 0,-

2. Oranjewoud-Dromen van Versailles: € 140.000,-
Aantal m2 70
Prijs per m2 € 2000,-
Categorie 2 / 2.100 m2
Persverschil totaal - € 7.000,-

3. De droom van Domela: € 182.000,-
Aantal m2 85
Prijs per m2 € 2141,-
Categorie 2 / 2.200 m2
Persverschil totaal € 2.975,-

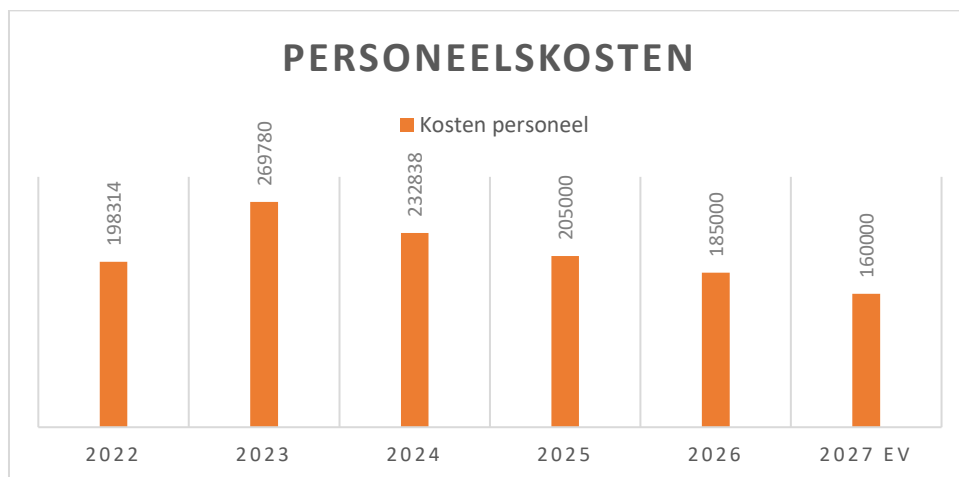
4. Artistieke dromen: € 19.125,-
Aantal m2 85
Prijs per m2 € 225,-
Categorie 1 / 1.600 m2
Persverschil totaal - € 116.875,-

5. Tentoonstellingszaal: € 38.250,-
Aantal m2 170
Prijs per m2 € 225,-
Categorie 1 / 1.400 m2
Persverschil totaal - € 199.750,-

6. Multifunctionele ruimte: € 80.000,-
Aantal m2 80
Prijs per m2 € 1000,-
Categorie 1 / 1.600 m2
Persverschil totaal - € 48.000,-

Bijlage 2: Structurele kostenbesparing

1. Het verlagen van de huisvestingskosten van € 276.528 in 2022 naar max. € 85.000* (na verduurzaming). Opbrengst € 21.000,00 reserveren voor onderhoud en voor programmering. *marktconform: bron Museana: museum benchmark uit vergelijking p/p/m2 met soortgelijke musea.
 - Besparing op de kale huur van 75.000,00 per jaar, t.o.v. 2022.
 - Verlagen exploitatiekosten voor onderhoud en GWL terugbrengen van € 68.000 (2023) naar maximaal € 20.000 (2027 e.v) door het gebouw te verduurzamen. Deze verduurzaming bekostigen uit het bestaande budget voor verduurzaming van DHS of bekostigen uit de verkoopopbrengsten van het Van Harensbad 50-52.
 - Met de stofkam door de collectie en collectie-onderdelen zonder toegevoegde waarde afstoten, waardoor minder depotruimte nodig is. Externe depotruimte huren.
2. Verlagen structurele personeelskosten naar 2 fte en gebruik maken van zzp'ers voor specifieke projecten. Mogelijkheden inhuren van zzp'ers vinden in projectsubsidies

3. Algemene kosten

Verlaging algemene kosten van 60.500 (2022) naar 35.000 (2025 ev). Dit zijn de kosten excl. pr en tentoonstellingskosten.

- Accountantscontrole op de subsidie vervangen door controle van de jaarcijfers door onafhankelijke accountant.
- Scherp blijven op kantoorkosten en voordelige contracten afsluiten.

Bijlage 3: uitleg Huis van Dromen

HUIS VAN DROMEN

Voor veel Nederlanders is Heerenveen misschien wel de bekendste plek in Friesland. Die faam heeft het te danken aan het feit dat het een plek is waar grote dingen gebeuren en waar grote namen vandaan komen. Heerenveen is een plek waar mensen dromen, durven en doen – al eeuwen en met veel succes. Zo’n gemeente kan niet zonder een plek waar deze verhalen verteld worden. In Museum Heerenveen maken we die dromen zichtbaar. Wat bewoog Heerenveners in het verleden? Wat waren hun ambities, hun angsten, hun hoop? En wat vinden we daar nu nog van terug? Of zijn de dromen met de dromers voorgoed verdwenen?

Er is veel belangstelling voor geschiedenis. Alleen niet in de vorm van traditionele tentoonstellingen met voorwerpen in vitrines. Veel verhalen over Heerenveen zijn niet relevant voor bezoekers van buiten Heerenveen. De tien dromen, de bredere verhalen, zijn dat wel, zowel voor bewoners als voor niet-Heerenveners. Deze presenteren we groot in het museum.

In samenwerking met de internationaal bekende ontwerpstudio’s OPERA Amsterdam en Studio Louter is het dromen-uitgangspunt vertaald naar een museaal concept. Om een toegankelijke bezoekerservaring te bewerkstelligen, hanteren we een simpel uitgangspunt. Elke ruimte in het museum staat in het teken van één droom, of één nauw verwante groep dromen. De droom is de inspiratie voor de presentatie in die ruimte. In de presentatie leren we de dromer(s) kennen en wordt de droom tastbaar gemaakt met één of meerdere objecten en in co-creatie met de huidige inwoners van Heerenveen. Zo ontstaat een huis vol dromen.